

V Turinu prva delna presaditev srca

V RIMU
**Obsojena atentatorja
na poslopja poslaništva
Sovietske zveze**

Včeraj v Versaillesu številna soočenja

A black and white photograph showing a group of approximately 15 people, including men and women, seated around a large, ornate dining table. The room is dimly lit, featuring classical architectural elements such as columns and a fireplace in the background. The people are dressed in formal or semi-formal attire, and the scene suggests a formal dinner or a social gathering.

A black and white photograph of a busy street scene in a city, likely New York City. A large crowd of people is walking across a wide street. In the foreground, a large, dark, rectangular structure, possibly a bus or a truck, is visible. The background shows tall buildings and a bridge structure. The image is grainy and has a high-contrast, almost stencil-like appearance.

VAL MRAZA ŠE VEDNO VZTRAJA NAD ITALIJO IN DELU EVROPE

Sneg pobelil strehe v Rimu Palermu, Bariju in na jugu

Doktorji sleparskih šol

SO NA ROBU ZMEDE? V Severni Irski, Ulstru vre že nekaj mesecev

doktor» jih je po slovesnosti povabil v imenitni londonski hotel «Dorchester». Vse skupaj ga je stalo okoli 3000 funtov. Sele čez čas, po odhodu častnih gostov, se je Wells sejevi ženi zazdelo, da «eden izmed grofov ni bil prav nič podoben

namanastir republika irska sest
vernih grofij pa je ostalo pod in
nom Severna Irsko, ali Ulster
britanske kraljevine s svojim p
lamentom, ki pa vendarle lahko
loča samo o notranjih zadevah;
nanje in obrambne zadeve nam
opravlja britanska vlada.

glas DC 3» med pristajanjem
Husumu. Po prvih vesteh so
vojaki umrli, eden pa je bil
njen.

EL TORO (Kalifornija), 12. 12.
Bombnik ameriške mornarice
trajal v letu, padel je od pomorščakov

baze v Kaliforniji. Vseh sedem nov posadke, rezervisti, ki so o- na dvotedenski vaji, je pri nesre- e- trouhilo življenje. Niso znani ev, ki nesreče.

SOCIALISTIČNI OSNUTEK ZAKONA ZA REFORMO ENAL

Delovni ljudje in prosti čas

Gre za to, da se ustvarijo najugodnejše možnosti za kar najbolj koristno in učinkovito uporabo prostega časa

«Pravica do počitka in razvedrila, pravica do uživanja nad dosežki umetnosti, kulture in znanosti, univerzalno priznana in izrecno določena v čl. 43 in 44 Mednarodne listine o pravicah človeka, izglasovane in sprejete od OZN, ta pravica najde svojo potrditvijo tudi v okviru vsebovanosti, vsebovanih v naši ustavi. In od tu izhaja tudi dolžnost, da država s pozitivnimi normami zagotovi, da bi počitek bil izpolnjen z določeno aktivno in vzgojno vsebino, s čimer bi njegova vloga pravzaprav bila vloga dejavnika za izpolnitev in obogatitev osebnosti državljanov. Tako se glase uvodne besede socialističnega osnutka o reformi ENAL, v katerih je vsebovano bistvo vprašanja. Tu je, namreč, na eni strani pravica delavcev do prostega časa, na drugi dolžnost države, da ta prosti čas omogoči delavcem izpolniti s koristno in vredno vsebino. Zakaj danes je vprašanje v tem, da bi delavci svoje proste ure izkoristili na kar najbolj koristne in učinkovite načine.

Sodobna družba, ki jo lahko označimo tudi za »družbo strojeva« (in tako bo postajala čedalje bolj), se nekako sama po sebi vsebuje koncept prostega časa. Saj se obveznost človeka v procesu proizvodnje, glede na vse večjo in popolnejšo uporabo avtomatizacije, vedno bolj manjša. Sprito tega je treba obenem tudi ugotoviti, da vprašanje prostega časa doslej še ni bilo postavljen oziroma rešeno na temu ustrezen način. Če pa je s tem v zvezi kakšna zamisel obstajala, pa v praksi ni bila izpeljana zaradi pomanjkanja odgovarjajočega instrumenta, ki je potreben za izvajanje določenih politik glede prostega časa. Vendar je to država, ki mora za to skrbeti, po sredno ali pa neposredno. Zaradi tega je že omenjeni zakonik osnutek tudi predvidel reorganizacijo oziroma preoblikovanje ENAL v ustanovo, ki se bo ukvarjala s vprašanjem interesa v smislu uporabe od dela prostega časa v kulturne in razvedrilne namene.

Kaj naj bi se z omenjenim zakonskim osnutkom doseglo? Predvsem, da bi se v Italiji ustvarila vsesidna ustanova za kar najbolj koristno izrabo prostega časa, in sicer tako, da bi se pri tem dvignile moralne, intelektualne in fizične sposobnosti delavcev, kakor tudi, da bi se na tak način izboljšale one pasivne oblike zabave in pa proizvodni tako imenovane kulture s tekočega traka, ki so značilni in negativni pojav sodobne potrošniške družbe.

Tako obnovljena ustanova ENAL se bo morala spoprijeti z vrsto zelo važnih vprašanj in nalog. Morala bo n. pr. organizirati raziskovanja, proučevanja in zbiranja v zvezi s socialnimi in gospodarskimi pojavi, ki zadevajo razpoložljivost in uporabo prostega časa; nadalje bo morala ustvariti ter voditi objekte in naprave ter služnosti za potrebe kulture, športa in množičnega turizma, vključno z gledališča, vzgojne rekreacije; spodbujati, omogočati, podpirati ter usklajevati dejavnost in razvoj rekreativnih in kulturnih krožkov; pomagati javnim ustanovam, ki se ukvarjajo z vprašanji množičnega obveščanja, pri usreščevanju programov ljudske kulture in državljanske ter družbene vzgoje; poskrbeti za usposobljene strokovnjake in organizatorje raznih dejavnosti v prostem času, kakor tudi srečevati vsakršne pobude, ki bi jih pomagale pri izpolnjevanju tega naloge.

Bistvene karakteristike zakonskega osnutka so tri, in sicer: priznanje ENAL kot javnopravne ustanove za namene koristne uporabe od dela prostega časa; dodelitev nadzorstva nad ENAL ministrstvu za delo, in sicer »na način, ki v obliki, ki sta določena za ostale velike ustanove socialnega zavarovanja; izdelava posebnega seznama vseh zabavnih in kulturnih krožkov. Vpis v ta seznam bo brezplačen, krožek pa s tem postane zakonito priznan. O seznamu bo vodila računa posebna komisija, ki bo preko posameznih pokroviteljskih uradov ustanove tudi pazila, da bodo statuti krožkov v skladu s cilji in nameni ENAL, da bodo imeli ustrezen sedež, da ne bodo imeli manj kot 100 članov, 50 članov, pač glede na to, ali bo krožek v obliki, ki bo štela več ali manj od 20.000 prebivalcev.

Kar se tiče finančnih sredstev, ki jih bo ustanova potrebovala pri izpolnjevanju svojih nalog, osnutek zakona določa, da bodo ENAL pripadali vsi dohodki »Enalotia«, katerega uprava bo za stalno poverjena ENAL. Vrh tega bo ustanova občasno prejela tudi državni prispevek, katerega višina bo določena od primera do primera, sam prispevek pa bo v državnem proračunu med postavkami za socialne potrebe.

V osnutku zakona je govor tudi o položaju ENAL. V čl. 15 osnutka je rečeno, da bo stalno in nestalno osebje, ki bo v trenutku objave tega zakona zaposlen pri ENAL, potrjeno na svojih službenih mestih, z vsemi ekonomskimi in ostalimi pravicami, ki si jih pridobijo.

Upati je, da bo ta osnutek sprejet, saj bo zatem kot zakon predstavljal izredno koristen instrument v rokah delavcev na področju reševanja njihovih vprašanj v zvezi s prostim časom.

Na Sv. Višarjah je bilo večeraj 20 stopinj pod ničlo. Seveda je tu tudi veliko snega.

ISTRSKA OBALA JE VEDNO BOLJ ZANIMIVA

V Rovinju in Poreču Njeno bogastvo so na delu arheologi

Odkritje starih grobov in ostankov naselij bo dalo opravka tudi turističnim delavcem

Obalno področje Istre se vedno bolj razvija in postaja vedno bolj turistično zanimivo. V nekaj letih se je nekdanje puščavsko in pustno turistično središče Portorosa pridružila vzdušje zahodne obale polotoka cela vrsta novih turističnih centrov, med katerimi sta zelo pomembna Rovinj in Poreč s svojo Plavc in Zeleno laguno. Z sedanjega zornega kota turističnih objektov teh dveh centrov je precejšnja, načrti za bližnjo bodočnost pa so se veliko večji, tako da bo to področje v bližnji bodočnosti skoraj izključno turistično področje. V zvezi z gradnjami novih objektov za tujski promet pa prihaja na dan še ena značilnost tega istrskega področja — njegova stara zgodovina. Intenzivna gradnja turističnih objektov povzroča nemalo skrbi in dela arheologom. Pri pripravljanju terena za gradnjo turističnih objektov na obalnih področjih poteka in rovinjskega predela so odkrili pomembne arheološke najdbe.

V turističnem naselju »Zelena laguna« pri Poreču n. pr. so odkopali 14 grobov iz pozno antične dobe. Grobovi so pomembni zaradi tega, ker dopolnjujejo dosedanje poznavanje in dognanja o nastajanju prvih naselij na tem področju. Odkriti poznaantični grobovi so zelo zanimivi tudi po svoji obliki, ker so vklesani v živo skalo in v pokriti tudi s kamnitim pokrovom. V treh od starih grobov so našli tudi nekaj arheoloških pomembnih predmetov, med katerimi tudi uhane iz 6. stoletja, za katere se je do sedaj le predpostavljalo, da izhajajo iz tega razdobja. V neki otroški grobnici pa so arheologi odkrili tudi stekleno ogrlico.

To odkritje je drugo tovrstno odkritje na področju »Zelene lagune«. Lani so prav med pripravljanimi deli za gradnjo in ureditve naselja pri Rovinju odkrili ostanke velike antične vile z mozaiki, dobro ohranjen termalni kopališče ter z deli potopljenega pomola.

Arheologi, ki se ukvarjajo z raziskovanjem na tem področju, so pred dnevi prikazali pomembnost teh odkritij in razkazali arheološko zanimive kraje na področju rovinjske obale. Na južni strani zalivca Veštar, točneje nekoliko južneje od sedanjega mednarodnega mladinskega središča v Skaradi, kjer namenjajo v bližnjih letih zgraditi turistično naselje s 6000 posteljami, so odkrili sledovce predzgodovinskega naselja, v neposredni bližini tega in sicer se boj proti morju pa ostanke starorimskega naselja. Strokovnjaki smatrajo, da je to najpomembnejše arheološko najdajšče, kar so jih v zadnjih desetih letih odkrili v okolici Rovinja.

V okviru antičnega naselja se jasno kažejo sledovi hiš, katerih del ostaja ali bolje povedano izgineva v morju. Nadalje so tudi ostanki vodnjakov in majhnega pristanišča. Ostalo je tudi precej fragmentov glinaste posode. Po-

sebo vrednost pa predstavlja nagrobni spomenik z napisom, ki so ga prvič zabeležili že leta 1894, pa se je nato sled za njim izgubil.

Ker so na področju zalivca Veštar začeli sedaj šele s pripravljalnimi deli za izdoločitev naselja in se bo gradnja turističnih objektov začela šele v prihodnjem letu, je pričakovati, da bo do arheološke izkopavanja prisel na površje se marsikaj zanimivega in dragocene Sicer pa se bodo arheologi, potrdili, da bi odkrili vse, kar je vredno ohraniti, kajti znano je, da bo regionalni zavod za zaščito spomenikov proglasil ta kraj za arheološki rezervat.

Kakor vidimo, imamo na eni strani opravka z raziskovanjem turističnih zmožnosti in z ustreznimi gradnjami. Na drugi strani pa imamo tu opravka z arheološkimi odkritji, ki jih bodo strokovnjaki skušali uveljaviti in zaščititi, kar je popolnoma pravilno in logično. Vtem pa lahko pride do »spora« med različnimi interesi. Lahko pa pride do primerne »sožitja« med turističnimi in arheološkimi interesi. Ti dve značilnosti tega področja bi se v tem primeru mogli dopolnjevati, kajti tako Poreč kot Rovinj bi mogla postati zanimiva za turiste ne samo kot dve čudoviti obalni področji, z modernimi gostinskimi objekti in čudovito prirodo; pač pa tudi kot zanimivo arheološko področje.

V konkurenci z bližnjim Francijo, se je Nemčija opirala na precejšnje prednosti, ki so jih imela od izraza v bolj aktivnem prebivalstvu, v enajstih milijonih prebivalcev več, večji gostoti, v

V Ptuj bodo tudi letos priredili kurentovanje in sicer v nedeljo. Ob 10. uri dopoldne bo nastop folklornih šmških skupin po mestnih ulicah in trgih, ob 14. uri pa bo karnevalski obhod po mestu. Zgoraj pohod kurentov, spodaj »orači« Ptujškega polja.

Potrebnosti tesnejšega stika z naravo. STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Razočarani boste nad nekim poslovnim partnerjem, ki ste ga zelo cenili. Neka simpatična postopno dozoreva v jubelen. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Predvsem uredite svoje notranje poslovanje, potem to slo tudi ostalo. Prejeli boste zasluženo priznanje, ki so ga vam doslej odrekali. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Delo, ki ga trenutno opravljate, vam ne leži, počistite si kako drugo zaposlitev. Ne obklopite venomer tega, kar je bilo. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Prehiteli boste tekmeča, ki vas je z nenadnim napadom hotel presenetiti. Praznično vdušje je v družini.

MAMUTSKI TOVORNJAK

MOSKVA, 12. — V bjeloruski tovarni tovornjakov so začeli pripravljati načrte za največji tovornjak, kar so jih kdaj izdelali v Sovjetski zvezi, verjetno pa tudi na svetu. Nosilnost tovornjaka bo 120 ton, njegov motor bo imel 1200 konjskih sil, vozilo pa bo razvilo brzo 60 km na uro. Hkrati agencija »Novosti« poroča, da so v tovarni prikolice v Čeljabinsku izdelali prikolico z nosilnostjo 300 ton. Prikolico so izdelali po naročilu podjetja »Trisakanalstroj« za prevoz velikanskih transformatorjev in drugih zelo velikih tovorov, ki jih ne morejo prevažati v kosi ali delih.

Namesto modnega kotička

Ličenje obraza za pustni ples

Ne mislim, da bi imelo ličenje obraza nasploh kakršnokoli pomen s pustnimi zabavami, ampak je že tako, da je sezonski plesar tja do pusta s svojim vrhom morda prav te dni. In ker je na pustni terek in v pustnih dneh na sploh dovoljeno več kot sicer, bi bilo zelo napak, če bi na ličenje obraza za pustni ples pozabile.

Kot vsako leto, je tudi letos dopustila moda ličenju na pusta priložnost, da se vlije v to, da se dolga kar največ letos se zopet in še vedno močno pozna vpliv mlade, hippy mode na ličenje: na obrazu so narisane rože in rožice, ponekod se je ličenje preneslo še na ostale, čim bolj vidno odprte dele telesa in namesto s tkanino, naj bi se kar z ličili pokrilo to kar naj se pokrje.

Če se omejimo na ličenje obraza, vam svetujemo, da obraz pred veselo prireditvijo temeljito opočistite in mu predhodno pripravite lepoto maslo, ki naj ostane na obrazu 20 minut. Medtem počivajte. Maslo umijte z

obrazu z mlačno vodo in namažite obraz z nesluten tanko plastjo kreme pudra. Naj bo čim svetlejša barva. Na lica nanesite nato z isto gobo v tanki plasti in zelo enakomerno svetlo »deco« barvo za lica v tekoči obliki. Če je nimate, si pomagajte z rdečilo za usta, vendar naj bo rdečilo lic ves »krajnje« praznično. Nato ves obraz rahlo popudrajte s pudrom v prahu svetle barve.

Lotite se sedaj ličenja oči. Lahko jih ličite močneje kot običajno. Naravno jih senčite s svetlo barvo za veke; zelo hvalna barva je bela, ki se lepo poda vsakim očem. Lahko pa izbirate še med svetlo modro in zlatimi ali srebrnimi toni barve za veke. S tušem za veke, naj lepše v sivi ali modri barvi, ker je črna že iz mode in le preostira, potegnite prav tanko črto tik ob vekah nad trepalnicami tako, da boste imeli začetno osnovo za umetne trepalnice. Te prilepite s priloženim lepilom tik ob svojih naravnih, nato pa še s čopičem, pomočnikom v tuš za veke, pripravite kotičke. To tako, da se ne vidi, kje je meja med vašimi in naravnimi trepalnicami. Nato namažite s spiralo za trepalnice skupaj s tušem za trepalnice močno navzgor. Ko se tuš posuši, namažite trepalnice znoja, saj postanejo tako optično gostejše. Oko dokončno nalijete s teko, da na spodnjo veko, vzporedno z vašimi naravnimi trepalnicami, narišete s čopičem s tušem za veke umetne trepalnice. Rišite čim tanjši in popolnoma ravne črte med vašimi trepalnicami, da boste dosegli ravnovesje z zgornjo veko in še bolj podarili očem.

Nato nalijete še usmice s teko, da jim narišete najprej najpravišnje oblike s svinčnikom za usta in jih dokončno nalijete s svetlečim rdečilo za usta. Iste barve kot rdečilo za usta mora biti tudi lak za nohte.

In še posebnost za pustni večer, tista, ki bo dala vedeti, da je ličenje narejeno prav za ta večer: majhno rožico, simbol, črka, ali podobno, narisano na lice ali o'rog oč. Rišete lahko simetrično, lahko pa tudi samo na eno stran, odvisno od tega, kaj pravzaprav rišete. Mačje oči do sredine lic npr. rišite simetrično, marjetko pa na levo in desno. Za risanje potrebujete isti čopič kot za obrabo oči in prav isti tuš kot za veke. Dodatno pa rabite za izpolnitev risbe svetlo bele oblike šminke in poljubno drugo barvo.

Izgubljeni umetnostjo popudrajte z belim pudrom, da se vam ne razmaže. Če pa niste strokovnjak za risbe, si lahko pomagajte z že gotovimi majhnimi zvezdicami, solzicami in podobno, ki jih prodajajo kot samolepljive dekoracije. Če vam ni dosegljiva, pa si jo izrežite iz svetlečega papirja v prav majhnih premerih in nalepite z lepilom za trepalnice. Torej fantazirajte ima ta večer priložnost in dovoljenost je veliko.

Mislím, da pa mi ni treba podarjati, da je opisani način ličenja mišljen za mlada leta, za tiste, ki so se prav to ali prejšnjo sezono pričele ličiti. Za starejše letnike pa pride tudi za tako razgiran večer kot je pust, le običajnejše, diskretnije ličenje v postev.

Ph. Manja Pečnik Vovkova

Na novo zamišljene avtomobilske gume

WASHINGTON, 12. — Družba »Unroyal« bo v kratkem vrgla na trg nove avtomobilske gume. Gre očitno za logično upoštevanje dejanske vloge avtomobilskih gum. Po zamislih strokovnjakov tega ameriškega podjetja prva kolesa na avtomobilu posredno služijo za usmerjevalno vozilo, zadnja pa vozilo pogonjajo. Zato so prva kolesa sicer nekoliko širša od dosedanjih, zadnja kolesa pa imajo zelo raskavo površino ali, če hočemo uporabiti drug izraz, zelo globok ali visok profil, podobno kot imajo pri nas že uveljavljene snežne gume. Strokovnjaki podjetja menijo, da se bodo nove gume kmalu uveljavile, ker so pač zamišljene in izdelane po nekovi logiki. Sicer pa podjetje na ameriški trg nove gume z jamstvom za 40.000 milj, kar je približno 64.000 km.

Vsako drugo ali tretje leto opravljajo davčni organi v Koelnu nekakšno kontrolo nad omili lastniki psov, ki skušajo živali prikriti, da bi ne plačali davka. Mestni finančni urad meni, da od 21.000 lastnikov psov, kolikor jih po statističnih podatkih živi v mestu, jih najmanj 3000 ne plačujejo predpisane takse. Zgoraj omenjeni organi, ki se trudijo, da bi mestni upravi pomagali do večjih dohodkov, pa doslej niso imeli pri svojem delu kdove kakih uspehov. Zakaj na vsa njihova tuda najbolj prebrisana vprašanja so številni lastniki simpatičnih štiri- nožcev z najedolnejšim obrazom odgovarjali, da nimajo nobenega psa. Potem pa je enemu od davkarških lovcev na elegantne pse prišlo na misel, da bi se prejkone najlažje mogli odkriti z lajanjem. V nekaj tednih se je naučil brezhibno lajati. In ko zdaj obišče kako sumljivo hišo, že na stopnišču zalaja.

PO ZASEDANJU SOVJETSKIH ONKOLOGOV

Tudi za raka velja možnost preventive

Pomembnost upoštevanja tako imenovanih prekancerovnih bolezni - Tobak in »smog«

LENINGRAD, 12. — Pred nekaj dnevi se je tu zaključilo zasedanje sovjetskih onkologov, torej strokovnjakov za rakasta obolenja. Na tem zasedanju pa se sovjetski specialisti niso ukvarjali z vprašanjem, kako naj bi rakasta obolenja zdravili, pač pa kako naj bi jih preprečevali. V zvezi z ugotovitvami, ki so na zasedanju prišla na dan, je prof. dr. Aleksander Ciaklin povedal sovjetski agenciji »Novosti« v glavnem naslednje:

Pred tridesetimi, celo pred dvajsetimi leti so bili znanstveniki skeptični glede možnosti, da bi se nastajanje rakastih obolenj preprečilo. Dosedanje izkušnje pa potrjujejo resnično možnost preprečevanja že samega nastajanja rakastih obolenj. Po ugotovitvah sovjetskih in ne le sovjetskih strokovnjakov, je možnost v tem, da se ugotovi in zdravijo tista obolenja, ki jih imenujejo pretumoralna, to se pravi, da je treba odkriti in zdraviti bolezni, ki često privedejo do rakastih obolenj. Nadalje je možno na rakasto obolenje preprečiti s tem, da človeka branimo pred tistimi dejavniki, ki prej ali slej privedejo do raka ali vsaj omogočajo nastajanje rakastih obolenj.

Ugotovljeno je bilo, da se rakasta obolenja ne pojavljajo v zdravem organizmu dolge, kronične bolezni prebavnega trakta npr. zelo pogosto privedejo do rakastih obolenj. Še pogostejše privede do rakastih obolenj dolgotrajna bolezen v srcu. Podobno je tudi s kroničnimi boleznimi kože. Zaradi tega onkolog ne proučuje le rakaste obolenja kot takšnega, pač pa ves proces bolezni in posebe v zdraviljenje je prejel ali pa vsaj v samem začetku nastajanja bolezni, preden se znaki bolezni pokažejo.

Nato sovjetski strokovnjaki prikaže v svojem daljšem referatu nekaj konkretnih primerov, kako bi se dala preprečiti številna rakasta obolenja, če bi izločili nekatere navade, boje povedano razvaje, ki pogosto privedejo do rakastih obolenj. V zvezi s tem navaja »bolenje« moških v srednji Aziji, ki žvečijo tobak, pravzaprav mešanico »nas«, v kateri je poleg tobaka tudi nekaj pepela, olja in drugih zmesi. »Nas« prej ali slej privede do vnetja sluznice v ustni duplini in od vnetja do rakastih obolenj ni tako daleč. V Indiji mnogi žvečijo »betel«, to se pravi liste neke rastline, ki prav tako povzročajo vnetje in ustvarja pogoje za nastanek raka. V Afriki poznajo rastlino »sensens«. Ljudje rastlino uživajo kot zdravilno rastlino, dejansko pa alkaloid, ki ga vsebuje rastlina, more privedi do vnetja jeter in v poznejši fazi do raka na jetrih.

Prof. dr. Aleksander Ciaklin navaja še več takšnih primerov. Pri tem ne opušča razvade tobaka, alkohola in raznih drugih razvad, ki so posebno udomaćene med civiliziranimi narodi. Nato govori o pravočasnih zdravniških pregledih, ki so še najbolj učinkovito sredstvo za preprečevanje rakastih obolenj, ker zdravnik ugotovijo pravočasno pretumoralne bolezni in s tem preprečijo tudi rakasta obolenja. Statistični podatki so ugotovili, da se rakasta obolenja morajo s tem zmanjšati za tri ali celo petkrat. In zato poudarja pomembnost, ki se v Sovjetski zvezi potveča te preventivni metodi in to v posebnem programu, ki ga je pripravila zdravstvena služba. V okviru tega programa se morajo vse ženske in vsi moški po 30. oziroma 35 letu starosti podvreči sistematičnim pregledom in v nekaterih primerih je celo obvezen temeljit pregled vsaj dvakrat na

letu. Že dosedanja praksa je prinesla dobre rezultate in vseh zmanjšano število rakastih obolenj. Posebno velja to za tako imenovana poklicna rakasta obolenja, npr. za rakasta obolenja, ki nastajajo iz kroničnih bolezni, ki posledica poklicne dejavnosti. Zelo kretno gre za pogostost pljučnega raka pri rudarjih, kožnega raka pri radiologih itn.

Laboratorijsko je bilo npr. popolnoma dognano, da sta zoplen 3 in 4 kancerogena agenta. In tega zasledimo v okolju industrijskih mest ter v zvezi s močnim avtomobilskim prometom. Dolžnost oblasti je, da oziroma mest in naselij obkroži pred »smogom« Pogostostjo gleda pa bi mogli zmanjšati število hujskih obolenj. Za pljučni rak je prav gotovo največji krivec oziroma, ki je ponekod prejel, je z omejenimi pravicami. Kmalu za temi elementi pa so haja glede kvarnosti na vrsto tobak. Zato je sovjetski strokovnjak mnenja, da bi tudi kadilci storili prav, če bi kadili manj, manj. Se večjo pozornost pa bi namenili oziroma 7 mestih »smog« prinaša svoje kancerogene elemente, ki so se nevarne kancerogenih elementov tobaka kadilce in nekadilce.

Krištof Kolumbi ni bil Italijan?

MEXICO CIUDAD, 12. — Krištof Kolumbi, ki je odkril Ameriko, ni bil Genovežan, kot se je vedno doslej izdajal, pač pa Španec, neje povedano Katalonec iz mesta Galičie. To s trditvijo je spušal na dan mehiški strokovnjak Manuel de J. Solis na kongresu, ki so ga sklicali tu strokovnjaki Mehike in nekaterih držav evropske Amerike, da bi na njem proučevali o zgodovinskih ugotovitvah zadnjih časov, seveda glede na to zemljepisno področje.

Ne bomo govorili o drugem čemer so na tem zasedanju proučevali, pač pa se bomo osredotočili na nekatere trditve, ki so jih mehiški strokovnjaki, ki so sicer po poklicu častniki, ki pa so znan kot temeljit zgodovinar, so jo trditve Solis utemeljuje s tem, da so vsi zapiski, ki jih je v plovec zapisal, napisani v najpogostejšem katalonskem jeziku, ki bil Krištof Kolumbi Italijan, se zatrjuje, bi bil uporabljal materin jezik. Če ne zaradi tega, gega, vsaj zaradi tega, da je v tem delal čisto svojemu rodnemu mestu — zatrjuje Solis, ki se zadovoljuje s tem »okretnostjo«, pa jemlje Krištof Kolumbi za Španca, da je on odkril Ameriko. Solis namreč pravi, da Ameriko odkril Kolumbi, pač pa Krištof Solis namreč pravi, da je prišel imenu F. Hsien, ki da je prišel v Ameriko leta 412. Po mnenju Solisa je bil to neki kitajski mornar, ki se je izkrcal v kraju, kjer danes mehiško mesto Acapulco in pacifiški obali.

Nismo zgodovinarji, da bi spuščali v polemiko o tem, kaj dejstvo, da je Kolumbi pisal v katalonski, za četrval odločilno, nič ne dokazuje, kajti živel je na Iberijskem polotoku in katalonsčina, ki je danes generalni jezik Kataloncev, je bila nekoč njen jezik, celo jezik znanstvenikov, jezik univerzitetnih stolic. Vseeno bolj enojen, jezik kot italijanska. Morda pa je prav v tem razlaga, zakaj je Kolumbi sal v katalonsčini.

ČETRTEK, 13. FEBRUARJA 1969

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. narodne; 12.00 Beseda in glasba; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Trio Boschetti; 17.30 Barok; 18.00 Strane pesni; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Sodobni ital. skladatelji; Rossellini; 19.00 Ansambel Masetti; 19.15 Pisani balonci; 20.00 Sport; 20.35 Kmeti: Sa mota velikega teatra; 21.25 Večerne melodije.

TRST

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.45 De Sabata, suita za veliki orkester; 14.25 Kitarist B. Tonazzi.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 16.00, 19.15 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 10.15 Kvintet Avsenik; 10.45 Plošče Record; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.30 Današnji pevci; 12.00, 12.50, 12.45 In 14.00 Glasba po željah; 13.50 Turistične informacije; 15.30 Popularne skladbe; 16.40 Orkester Hlebanov; 17.00 Radijski oder; 17.30 Orkester in ansambli; 18.00 in 19.30 Prenos RL; 19.00 Orkester Kampert; 22.10 Plesna glasba; 22.35 Nočni motivi.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.05 Puccini, La fanciulla del West; 10.35 in 11.08 Ura glasbe; 11.30 Zvočni trk; 12.05 Kontpunkt; 13.15 Preizkušnje se diletanzi; 14.45 in 15.10 Sanremo '69; 16.00 Program za najmlajše; 17.05 Pro-

gram za mladino; 19.13 Radijska priredba; 20.15 Operetna glasba; 21.00 Mezzosopraniška T. Berganza; 22.00 Sindikalna tribuna; 23.00 Kongres KPI.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Orkester; 10.00 Roman; 10.40 Telefonski pogovori; 13.00 Pisan spored; 14.00 Juke box; 14.45 Nove plošče; 15.15 Koncert; 16.00 Aktualnosti; 17.10 Sanremo '69; 17.35 Enotni razred; 18.00 Enciklopedija; 19.00 Pevec med množico; 20.00 Glasbeno tekmovanje; 21.10 Pevec Sergio Endrigo; 22.40 Nunzio Rotonzo.

III. PROGRAM

10.00 Bach, Martinu, Šostakovič; 11.35 Malinčičev kvartet; 12.55 Schubertov Scherzo št. 2; 13.00 Cimarosa, Mozart, Strauss; 14.30 Plošče; 15.30 Bartolisti Andrej Snarski; 16.10 Ital. sodobna glasba; 18.15 Gospodarstvo; 18.45 Kulturne aktualnosti; 19.15 Koncert; 20.20 Malipiero, Gli eroi di Bonaventura.

FILODIFUZIJA

8.00 Klavirske skladbe; 10.10 Abil, mala suita; 10.20 Cambini, kvintet, Haydn, kvartet, Malipiero, dialog; 11.05 Mozartov koncert K 491; 12.05 Orfova glasba.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 12.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Dances za vas; 7.45 Inform. oddaja; 8.08 Operna matineja; 8.55 Radijska glasba; 9.25 Resna glasba; 10.15 Pr' vas doma; 12.10 Forster iz opere »Go-

ITAL. TELEVIIZIJA

10.30, 11.30 in 15.00 Sola; 12.30 Človek in podeželje; 13.00 Dnevnik; 13.30 Potovanja; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mlade; 18.00 Kmetijska oddaja; 18.15 Sport za vsakogar; 18.30 Športne vesti in kronike; 19.30 Dnevnik; 21.00 Na meji resničnosti; 22.00 Sindikalna tribuna; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

14.00 Zimski sport; 19.00 Nemščina; 21.00 Dnevnik; 21.15 Beletini in Dall'ora: Le giuste notizie; 22.15 Znanosti in tehnika.

JUG. TELEVIIZIJA

20.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

MLADINSKI TURNIR V VIAREGGIO

Po streljanju enajstmetrovk Atalanta in Dukla v polfinalu

Danes bodo odigrali četrtfinalni tekmi Fiorentina-Benfica in Napoli-CSKA

VIAREGGIO, 12. — Sleg, dež in mrzlo so najbolj označevali 5. dan 21. mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja v Viareggu.

Danes so odigrali prvi četrtfinalni tekmi, iz katerih sta si priborili pot do polfinala Atalanta in Dukla. Če je bilo napredovanje Dugle pričakovano, pa predstavljajo uvrstitve Atalante precejšnje presenečenje. Ta namreč nikakor ni bila med kandidati za uvrstitve v višja kola. Po predvidevanjih bi jo v prvem kolu moral izločiti Eintracht, toda fantje iz Bergama so zaigrali res požrvalno in so se tako uvrstili v drugo kolo, kjer so zdaj premagali tudi ekipo Milana. Treba pa je povedati, da so Milančani nastopali brez treh svojih najboljših igralcev, ki so trenutno na skupnih pripravah italijanske mladinske državne reprezentance.

Srečanje med Atalanto in Milanom se je sicer končalo pri neodločenem izidu 1:1. Ekipi sta tako morali izmed sebe izbrati zmagovalca s pomočjo enajstmetrovk. Po prvi seriji šestih strelav je bil zopet neodločen 4:4, v drugi seriji pa je Atalanta bila za gol uspešnejša in končni izid je bil 8:7.

Tudi v drugi tekmi so se morali poslužiti enajstmetrovk, da so dobili ime zmagovalca. Dukla, ki je bila namreč igrala proti Juventus neodločeno 1:1. V tej tekmi bi sicer Juventus zaslužil zmago, saj je igral precej bolje od nasprotnikov, ni pa znal svoje premoči izraziti v golih.

Tako so pristopili po zaključnem sodnikovem živžgu k streljanju enajstmetrovk in češkoslovaški strelec Kocourek je bil hladnokrvnejši od Italijanov. V šestih strelav je napravil le eno-

ga, Turinčani pa dva. Končni izid je bil torej 6:3 za Čehoslovake in Juventus je tako zopet izpadel iz tega tekmovanja. Izločil pa ga je isti nasprotnik, kot lani v finalu, namreč Dukla.

Jutri bodo odigrali ostali četrtfinalni tekmi in sicer: v Viareggu: Fiorentina-Benfica in La Spezia: Napoli - CSKA

POKAL EVROPSKIH PRVAKOV Benfica-Ajax 3:1

AMSTERDAM, 12. — V prvem četrtfinalnem srečanju tekmovanja za pokal evropskih nogometnih prvakov je Benfica premagala Ajax Amsterdam s 3:1 (2:0).

Težke kazni za Atalanto

MILAN, 12. — Disciplinska komisija FIGO je izrekla ta teden težke kazni nekaterim igralcem in društvom. Najhujša kazen je doletela Atalanta, kateri so zaradi nedovoljenih izjav izrekli doletelo nedovoljen tekmo s Fiorentino diskvalificirali igralce za eno nedeljo, njenemu igralcu Doltiju pa je prepovedala nastopati kar 10 tednov, kar je že pravi rekord v tovrstnih kaznih. Dosej najvišja kazen je znašala devet dni prepovedi nastopanja.

Nevtralni sodniki na svetovnem prvenstvu

ZUERICH, 12. — Sodniška komisija Mednarodne nogometne zveze je sporočila, da bo na svetovnem nogometnem prvenstvu leta 1990 sedlo v finalnem kolu največ nevtralnih sodnikov. Od 30 sod-

nikov, ki bodo vodili srečanja finalnega kola jih bo namreč kar 13 prišlo iz dežel, katerih reprezentanca se ne bo uvrstila v finalni del tega tekmovanja. Mehika, kot organizator, bo imela na tem prvenstvu tri svoje sodnike.

TENIS

Zmaga Pietrangeli na turnirju v Londonu

LONDON, 12. — V prvem kolu mednarodnega teniškega turnirja v Londonu so zabeležili med drugimi tudi naslednja izida: Pietrangeli (It.) — Elschbroich (Z. Nem.) 2:0. Zednik (ČSSR) — Mulligan (It.) 2:0.

Zmagovalci tega turnirja bo prejeli nagrado 150.000 lir.

Laver-Rosewal 2:0

ORLANDO, 12. — Na mednarodnem teniškem turnirju v Orlando v Kaliforniji je v finalu moških posameznikov Avstralec Rod Laver premagal svojega rojaka Kena Rosewala s 2:0 (6:4, 6:2).

NAMIZNI TENIS

Tudi v povratnem srečanju SZ Bor premagal CGS s 5:4

Borovce čakata zdaj še dva zelo težka zunanja nastopa v Bergamu in Lugu

Borovcem je tudi tokrat uspelo, da so premagali tradicionalne tržaške nasprotnike in s to zmago so ohranili prvo mesto v B ligi. Ta zmaga je bila Boru nujno potrebna, kajti to je bilo zadnje notranje srečanje pred izredno zahtevnim dvobojem v Bergamu in Lugu.

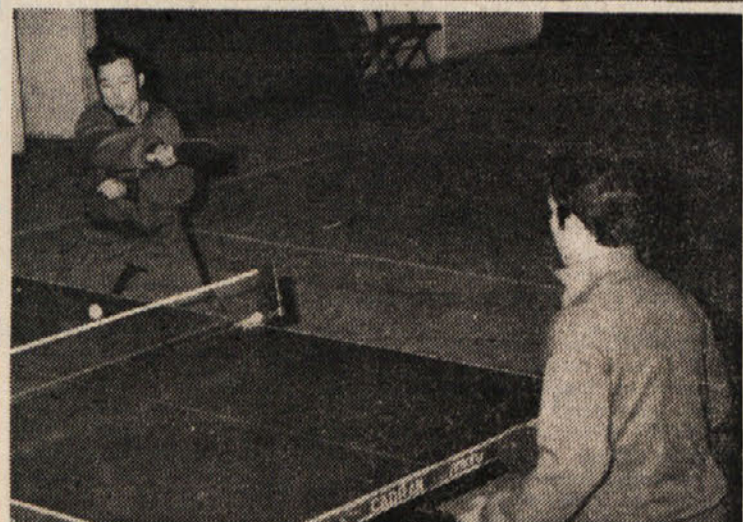
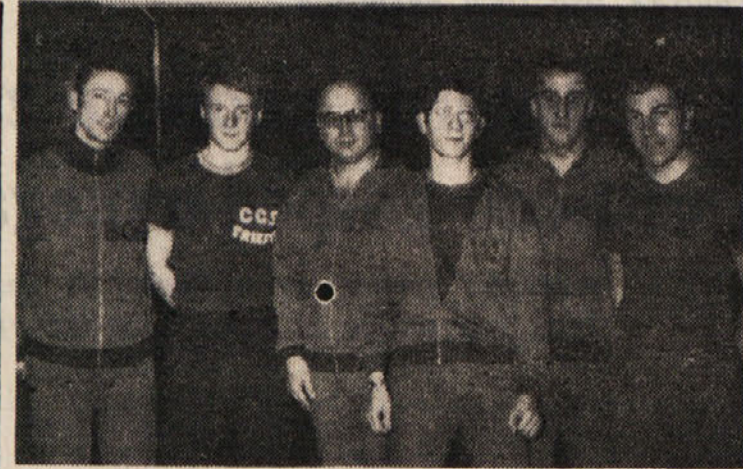
Zmaga proti CGS pa ni bila lahka in samo izredna zagrizenost ter borbenost Edija Košute sta pripomogli, da ni prišlo do nepričakovane poraza. Bole je namreč pustil proti Koču in tudi v drugih srečanjih ni pokazal tiste gotovosti in blesteče igre, ki smo jo vajeni pri tem igralcu.

Košuta pa je z inteligentno obrambo igro popolnoma zmedel svoje nasprotnike in njegov nastop je bil nadvse hvaljevalen, čeprav tudi njegova igra ni bila na zaželjeni višini.

Tomšiču pa se očitno pozna pomanjkanje treninga, kar je morda tudi pri drugih borovcih glavni razlog, da se niso bolje izkazali.

Upajmo, da se bodo temeljito pripravili za ta zadnja srečanja, kakor res škoda bi bilo, če bi popustili ravno sedaj, ko so se vseskozi tako dobro izkazali na tem moštvenem turnirju.

Rezultati:
Tomšič - Peterlini 1:2 (14:21, 21:14, 17:21)
Bole - Venuti 2:0 (21:14, 21:17)
Košuta Edi - Koch 2:1 (21:17, 10:21, 21:18)
Bole - Peterlini 2:0 (21:12, 21:15)
Tomšič - Koch 0:2 (6:21, 17:21)
Košuta E. - Venuti 2:0 (21:18, 21:15)

Namiznoteniško srečanje med Borom in CGS iz Trsta je bilo eno izmed odločilnih v letošnjem prvenstvu B lige.

Na zgornji sliki obe ekipi po srečanju, na spodnji pa Edj Košuta v bitki za zeleno mizo. Košuta je temeljito doprinesel k uspehu Borove ekipe v tem dvoboju.

MOŠKA B LIGA

Bole - Koch 0:2 (19:21, 18:21)
Košuta E. - Peterlini 2:0 (21:17, 21:16)
Tomšič - Venuti 0:2 (15:21, 20:22)

GRBEC

KOLESTARSTVO

6-dnevna dirka v Milano

Zmaga nemške dvojice

MILANO, 12. — Na mednarodni šestdnevni kolesarski dirki v Milanu je zmagala nemška dvojica Kemper - Oldenburg.

SMUČANJE

V Kranjski gori en dan kasneje

PRAGA, 12. — Mednarodni smučarski tekmovanji v Kranjski gori in Visokih Tatrah na češkoslovaškem so prestavili za en dan, da

Potovalni urad "AURORA" vabi na smučarske izlete z avtobusom

na LOKVE in ČRNI VRH

vsako nedeljo z odhodom ob 7.15 iz Trsta in povratkom ob 17.00 z Lokve oziroma Črne vrha. Cena na osebo 1.000 lir.

Vpisovanje pri potovalnem uradu "Aurora" v Ul. Cicerone 4, tel. 29-243.

MEXICO 68

Drevi v Kulturnem domu film o olimpijskih igrah

V veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu bo drevi zelo zanimiv filmski večer. Znan

amaterski filmski snemalec Aljoša Žerjal, ki je ustvaril že vrsto odličnih amaterskih kratkometražnih filmov (in prejel zanje tudi mnoga priznanja in nagrade) se bo tokrat predstavil našemu občinstvu s filmom o lanskih olimpijskih igrah v Mehiki. Aljoša Žerjal si je namreč to največjo športno manifestacijo osebno ogledal ter posnel o njej vrsto filmskih pos-

netkov, ki jih bo predvajal drevi v Kulturnem domu.

Drevi si bodo lahko gledalci ogledali osem krajših filmov, ki bodo skupno tvorili zaokroženo celoto. Žerjal bo prikazal v svojih posnetkih, kratak uvod, otvoritev olimpijskih iger, atletiko, Bosco, košarko in dvigavanje uteži, pokrajino Jukatana, telovadbo in odbojko, za zaključek pa še nekaj mehiške folklorne.

Začetek predvajanja bo ob 21. uri.

ODBOJKA

Po porazu Celane v Padovi Gasilci TS z eno nogo v A ligi?

Poraz Bora v Modeni je bil nezaslužen

Celana je izgubila. To je glavno presenečenje tega kola. Vodja lestvice, ki je neomajno vodil do nedelje, je gladko podlegel Pagninu iz Padove, ki je tako dokazal, da sta njegov položaj na lestvici in njegove možnosti zelo v nasprotju. Pagnin je s svojimi časi letos močno razočaral, a se sedaj proti koncu prvenstva krepko masčuje svojim nasprotnikom. Humhal in tovariši bodo skušali zagreniti življenje še marsikateremu moštvo.

Med moštvi, ki bodo morala pogostito izvesti izpadovske telovadnice bodo tudi tržaški gasilci. Če jim bo uspelo zmagati potem mislimo, da ne bodo imeli več nasprotnikov za prvo ligo. Celana bo namreč morala gostovati še v Modeni proti Minelliju in predvsem v Trstu kjer se bo morala spoprijeti z Borom, ki zna prav proti močnejšim ekipam pokazati vse svoje vrline.

Bor je v tem kolu gostoval v Modeni. Minelli ga je gladko odpravil, a rezultat ne sme varati. Slovenske fante ni porazil Minelli ampak sodniška ekipa, ki je s svojimi odločitvami odločila tekmo prav v odločilnih trenutkih. Bor je dobro zaigral in fante so se močno potrudili a moč piščalke je bila močnejša od igre plave sterke. Nezaslužen poraz, ki meče senco na sodnike. Letošnji nastop sodnikov je precej slab in na vsaki tekmi smo lahko opazili njih pomanjkljivo obvladovanje pravilnika.

Gasilci so v tem kolu gladko odpravili postavbo gasilcev iz Mantove. Tržačani so sedaj skupno s Celano na prvem mestu lestvice in spet se jim poraja upanje na prvo ligo. Sobotno srečanje je bilo za urdece le močnejši trening.

CRDA je doživela že trinajsti zaporedni poraz. Ekipa ladjedelnic igra v nadaljevanju tega turnirja za čast in njeno nastopi so iz kola v kolo negativnejši za njen položaj na lestvici. Igra Tržačanov pa postaja bolj sproščena in CIAM je okusil v soboto moč te anena-

petosti in se je moral v prvih dveh setih krepko potruditi da je strl odpor domačinov.

Izidi:
Pagnin - Celana 3:1
Ravalico - Sciolola 3:0
CIAM - CRDA 3:0
Mazzoni - Godioz 3:2
Minelli - Bor 3:0

LESTVICA						
Gaslici TS	14	12	2	40	14	24
Celana	14	12	2	38	18	24
Minelli	14	10	4	32	22	20
Pagnin	13	9	4	33	20	18
CIAM	14	7	7	28	26	14
Mazzoni	14	7	7	27	28	14
Bor	14	6	8	27	32	13
Sciola	14	5	9	23	32	10
CRDA	14	1	13	11	41	2
Godioz	15	1	14	16	42	2

Priloge kolo:
Celana - Mazzoni
Sciolola - Pagnin
CIAM - Ravalico
CRDA - Minelli
Godioz - Bor

f. v.

PRVENSTVO MLADINCev

Bor-Kras 2:0

Kras-Breg 2:0 (b. i.)

V nadaljevanju odbojkaškega prvenstva za mladince je sinoči

Sportno društvo Poletje Opčin prireja od nedelje dalje smučarski tečaj v Crni vrhu nad Idrijo. Odhod s tobusa izpred opengasne knjižnice ob 7.45. Vpisovanje iz prijavnice v trgovini Škabar.

Na odbojkaškem prvenstvu za mladince se je doslej najbolje odrezala ekipa Bora. V njenih vrstah pa opravlja nalogo prvega etopa reprezentantka Sonja Pernarič, ki jo vidimo na sliki kako tolče med tekmo s Partizanom iz Poreča.

Na zgornji sliki je celotna mladinska ekipa SZ Bor. Mladinsko prvenstvo za mladince bo se nadaljevalo danes s kolo, ko bosta v telovadnici Zastavni na sporedu tekmi FARI - Zarja in FARI - Sokol. Srečanje se bosta začeli ob 20.30.

Pavla Hočevar

POT SE VIJE

14. Spomini

Sirokosrčni duhovnik je bil nam, ki smo se — še z Bogom v srcu — pravkar sproščale prvih predsovk, ideal zavednega Slovence. Po njegovem nagovoru, v katerem je poveličeval novega župana, smo šle s sprevedom do Narodnega doma, kjer smo se razšle. Ze prej smo se dogovorile, da pojedmo paravnost domov. Vedele smo, da se izpostavljamo nevarnosti: lahko bi nam šola očitala pohajanje po cestah, morda celo druženje z dijaki. Razumelo smo resnost trenutka in šle disciplinirano domov. Drugo jutro pa — gorje! Na stopnicah v šoli sta že stala ravnatelj. Požar in vzgojiteljica Wessnerjeva s Slovencev v roki. Ustavila sta nas:

«Kaj ste napravile včeraj, kako ste se mogle tako daleč spozabiti, osramotiti šolo!... Pogledajte, kaj pišejo o vas! Ali ste kaj pomislile, da vas lahko izključimo!... Bomo še videli!»

Wessnerjeva nas nato pokliče v pisarno: «Pavla, Pavla, vi ste bili celo med prvimi! Vse načrte ste mi sedaj pokvarili. Ze sem vam skoraj priskrbelo štipendijo, z vašo soimenjakinjo gospo Hočevarjevo iz Krškega sva se že dogovarjali. Na Dunaj bi šli študirat — zdaj ste vse pokvarili!»

Niti slutila nisem, da je imela z menoj take namene. Jaz, na Dunaj, na univerzo! Trenutek je bil tako izreden, usoden,

a izginili je sprčo zanosnega občutka: manifestirale smo za napredno misel, slovenska dijakinja se je osamosvojila — tudi to je vredno žrtve!

Premišljevala sem:

Saj pojedmo na kmete širit prosveto in napredek — ali ne hodijo tudi ruske študentke na deželo in širijo revolucionarne misli! Tisti trenutek sem začutila resnično prebujenost. Morda bi se bila temu prebujenju primešala kakšna grenka kaplja, če bi bila prej vedela za ta načrt in bi se bila živela vanj. Tako pa sem z lahkoto preživela izjavljeno namero in sem vedno bolj uživala ob tolažilni misli, da se bom res z vso dušo posvetila delu za otroke in napredek žene. Kakšnih žrtv je zmorna ruska revolucionarna mladina! Student in študentka, ki ju je duševno zblizal revolucionarni idealizem, se poročita, in to samo formalno, zato, da bi kot mož in žena lahko šla na kmete in tam prosvetljevala ljudstvo ter mu zbujala smisel za socialni napredek in nujnost revolucije. Ne družijo se ne zaljubljenost ne zakonske dolžnosti, zakon jima je le pretežva za premagovanje predsodkov. Včasih se iz tega razmerja šele pozneje razvije ljubezen in osebna navezanost, toda, kakor beremo v ruski revolucionarni literaturi, ti idealisti na splošno duše v sebi ljubezenska čustva in njih ideje ostanejo vzvišene, nesebične...

Tako smo tudi me hotele posnemati svoje vzornice vsaj v odrekanju — njihovi cilji so nam bili še predaleč!

In kaj je pisal Slovenec 24. 5. 1907 v posebni izdaji? Do besedno navedeni odstavki pričajo, kako je nazadnjaška javnost sprejela slovensko dijakinjo ob njenem prvem nastopu v javnosti:

«...da so vozovi prešičjih hlapcev...» v vrstah marširale. hripavo se deroč — takozvane gospodične, med katerimi smo z grozo opazili c. kr. učiteljice in višjo deklško šolo. Kako so se ta dekleta obnašala — feji! Vpila so s prešičjimi

hlapci, mahala, z robci proti moškim, s katerimi so očividno že preveč znana, se kretala kakor prave zrele ptice, ki se pripravljajo za najvišji inštitut, ki ga je za njihovo kariero ustvaril njihov kandidat, ki se mu vpije — živo! To je bilo edino, kar nas je zabeležilo v srcu. Taka ženska mladina, ki peš caplja za vozovi, v katerih se pijani gugaajo strežniki svinj, to naj je zastopnica narodnega živstva? To naj bodo enkrat učiteljice! Vsaka poštna občina se bo branila tako učiteljice sprejeti in starši bodo z ogorčenjem protestirali, če jim pošljejo take zrele ptice, da bi v vzgajalce njihovo mladino. To je bilo ostudno. Kandidatinje za... Nekatera imena so nam že znana... feji!

In še na drugem mestu v isti številki: «...Za temi ženska mladina — imenovali bi jih goske — v prvi vrsti seveda višja deklška šola, za temi pa — ženska pripravnica! Potem pa nadebudni dijaki srednjih šol... Mi apeliramo na šolska vodstva, naj mlo postopajo proti ubogim zavedenim žrtvam, toda deželni šolski svet naj korenito obravnava s podrejenimi faktorji, ki se ne zavedajo onih dolžnosti, ki jih nalaga pedagogika!»

In še, drugi dan: S.L.S. *) ne mara tako vzgojenih učiteljev za naše poštno verno ljudstvo in vedela bo tudi preprečiti, da ne bo naše učiteljice pošiljali takih učiteljev med ljudstvo. Mika nas, da bi v «Slovenec» v kratkem priobčili imena vseh znanih dijakov in dijakinj, ki so se udeležile politične demonstracije, in zahtevali, da se proti tem postopa tako kot zahtevajo disciplinarni predpisi.

Prijetni časi, ko sem stanovala pri bratrance, so prekmalu minili. Ko je dobil službeno mesto na kočevski gimnaziji, sem se morala spet zateči k dijaškim gospodinjam. Najteže sem se ločila od njegove knjižnice. Bila je skromna, pa ven-

*) Za naše prve profesorice Anko Schifferjevo, Albino Ramovsevo in Marijo Wirgerjevo takrat še nismo vedele.

*) Pskova se nanaša na naprednjaka Predoviča, znanega ljubljanskega trgovca z živino.

*) Slovenska ljudska stranka.